

Izhaja
na pol pol
vsaki četver-
tek

SLOVENSKA BČELA.

Velja na leto
2 fl. 24. kr.
in po pošti
3 fl. sr.

Léposloven tednik.

Číslo 17.

V četrtek 22. aprila 1852.

III. tečaj.

Milo za pevcom.

Bil sim, pevecik! te vesel,
Ti si vsega me unel.
Ah, veselje hitro mine!
Silna smert po tebe zine,
Kaj brez tebe bom počel?
Citram tvojim beli dan
Skriva černi pajčolan;
S tim modrica jih prepela,
H tihim se jokati jela
Čez svoj dolgočasni stan.
Prazden zdaj se kaže svet;
Dečik ihtil se ves bled,
Milo se divica joka,
Sivolasu serce poka;
Kdo jih bo zatolil spet?

Žalost čuti zdaj usak;
Hribje skriti so oblak,
V loge ptica peti neče,
V reke z iskro solza teče;
Zmislik na te je grenak.
Kar te ljub'ga slavca ni,
Luna komaj se bliši,
Kalna tužnim zvezda sija,
Solnce si obraz zavija,
Dan odljuden se nam zdi.
Kdo bo strune spet ubral,
Jim nebeški glas pridjal?
Kdo zna pesme tako mične,
Uka polne i prilične,
Kdo vedróst bo duhu dal?

Grob nevén i rožmarin
Lišpaj tebi za spomin,
Vmes naj cvetja še pritrosim
In Boga za tebe prosim:
V miré spavaj Slave sin!

Požénčan.

Zadnja vojna cara Zolimana.

(Konec.)

Ogenj, ki divja po terdnjavi, se bliža smodnišnici i zgubljena je posadka, ako začne to poslopje razjedati. Tudi postane presilnega plamena zrak težek, vnel i zadušén, da brambovci skor v omotico padajo. To sili Zrinita i junaške lovarše tak hlabro branjeno ozidje pustiti i se v notranji „grad“ napotiti. Turki to viditi vdarijo od vsih strani, kakor ponočne pošasti, sred skoz podertje, plamen, dim i žarjavčo za njimi i vender, neskončno čudo nadčloveške kreposti! zapre Zrini duri grada i se s bežečimi prebivalci i posadko zaklene. Terdnjava pa gori dalje i daleč tje je v tamoti svit ognja po planjavi zaznati.

Pa tisti, ki je uzrok i glavni voditelj oblege bil, car Zoliman, ni več za to napredovanje svoje vojske vedel, bil je takrat že merzel; ni ga blo več

med živimi. Od večeranjega dne mu je sčasoma hujši postajalo, zdravila so zgubile moč, zdravnik stoji nem i pobit, ker vidi v duhu konec bolezni. Kar se je bal on i cela armada se spolni res. 5. septembra po noči umre nar mogočniji car i prvi junak turške zgodovine. Do njegove vlade je rasla turška država neprenehoma kot po snežniku dereča kepa snega, o njegovi vladi pa je dosegla moč i veličast, kakor nikdar ne pred ne poznej. Kot drevo je tudi vladstvo; iz majhnega zernja kali, rase, sprostira veje i požene zadnjič verh; potem se pa zgubi rast, čvrstost pojenjuje, veje postajajo gerčaste, slabe i vsahnujejo, v deblo se vrinejo červi, grudi ga trohljivost, dokler kak vihar priverši i ga zruši. Kak nepomemben je bil začetek turške moči! Roparska truma je priderla iz gorá i se na mehkužne rodove male Azie vsula. Premagani se podado i stoterno moč zmagovavcev poviksajo. Že ni Azia dovelj, na desno i levo, v Evropo i Afriko silna vojska svojo last razširuje, dokler je strašno drevo doraslo i s carom Zolimanom svojo krono doseglo. Zdaj pa gre pot nazaj, svitlost zatemnuje, reji i reji so krepki sultani, sčasoma clo nobenega več tacega ni; kot prazne sence sede še turški cari na prestolu Zolimana. Tak je tek zgodovine i časa, skoz i skoz je strohnjeno zdaj drevo turškega vladstva, dokler pride nar berž iz Petrograda vihar, ki nerodovitni, pusti les iz verste zgodovine potreti.

V neizrečeni strah pripravi smert Zolimana vodje i pred vsemi Mehmeta Sokoloviča, velikega vezira. Boji se, ko bi se armadi naznanila, da bi dolgega, morivnega bojevanja naveličana, narazen šla, ker ni tistega več, na čiga migljeje je tolikrat v bitvo i gotovi pogin se zagnala. Toraj mu je perva skerb, da bi k nji smertno sporočilo ne došlo. Zdravnik, ki je umerlemu stregel, je vsmerlen; služabnikom je ukazano, kakor pred tudi zdaj sultanovo nosilnico po labru nositi, kakor da bi v nji še Zoliman svojo vojsko pregledaval i povelja dajal; z eno besedo, vse po šotoru cara se vede tako, kakor da bi bival on še živ i le nekoliko bolehen. To prekane res vojsko i nestranski zgodopisnik mora Sokoloviču, svoje občudenje zavolj njegove razumnosti skazati, ako je ravno ta razumnost uzrok, da je, če ne mesto Siget, pa saj podertia terdnjave posest Turkov postala.

Vsakdo je mogel spoznati, da je po zgubi vnašne terdnjave posadka v kratkem zgubljena. Zakaj v notranjem gradu, ki ga je zasedla, ni bilo ne pijače, ne živeža, ne drugega potrebnega razun obilno smodnika, ki je bil notri prenešen. Bi se bilo toraj tudi sovražniku še dalje vstavljalo, je bilo jasno, da mora posadka i druga v grad pribegla množica glada i žeje poginuti. Dobro previdi to Zrini, njegov sklep je storjen, pa globoko še v persih ohranjen. Preden pogine on, hoče nevernikom še toliko kvara, kar mogoče storiti. Tedaj se napravi za bran i še tri dni boj nadaljuje. Vsak dan pade zopet na sto i sto vragov, vsi poskusi vrata razsekati, vsi napadi na zidovje, vkljub temu, da so s silno množico storjeni, so zastonj. Pa zdaj se zgodi, kar se je moralo pričakovati. Nad množico i posadko pride lakota; še bi bili možaki dostajali, pa otroci i žene cepajo umerjoči na zemljo i zraven Turki tudi notranji grad zažgo. Sila, ki Sigetu preti, zdaj višavo doseže, kakor morebiti edino le v obleženem Jeruzalemu. Več neče Zrini osode odlašati, ki nad mestom svojo roko derži. Pa tudi za po smerti škerbi, da se vrag zmage ne veseli. Na pripravnih predalih grada naspe smodnika i položi zraven ogenj, ki bi imel o pravem času do strašnega vnetila prigoreti. Potem

veli vojakom se zbrati na dvorišču. Znan jim je vodjev namen, pa v nobenem ngedru se serce ne trese. On sam pa se poda v svojo izbo i pokliče kamornika Sorenka, ga napraviti prazno i svitlo, kakor se spodobi za naj veči god njegovega življenja. Služabnik stori molče, kar mu je ukazano; iz med orožja vzame Zrini le ščit i čelado, oklepa neče; potem vtakne v žep še 100 ogerskih zlatov, rekoč, da ne bo Turek, ki bi ga mertvega slekel, reči zamogel, da ni najdel dnarja i dnarja vrednega pri njem. K dnarju dene tudi ključ od vrat, ki je bil sicer v hrambi vratarja i pravi: „Dokler bom zamogel roko še gibati, se ne bo nobeni neverec ne dnarja ne ključa dotaknil. Kdor ju pa po moji smerti najde, ta naj jih kot pravi posestnik ima.“ Ko je oblečen, si reče nar boljši sablje prinesiti i si zvoli izmed njih naj dražšo i krasnišo rekoč: Ta je edina, ki mi je iz dedšine očetove ostala, z njo sin si prvo slavo pridobil i si to, kar imam pribojeval, z njo čem tudi zadnje dela, h katerim me kliče Bog, spošnovati. To izustil, jo vzdigne vriskaje i hiti k tovaršem na dvor. Grad stoji že v strašnem, visokem plamenu, povsod se obupni stok glada i strahu merjoče množice čuje, clo neprenehano pokanje topov ga ne more zadušiti.

„Bratje, reče Zrini vesel še živeči posadki, čas je prišel, pa ne strašimo se, vrag nas bo pomail i vender bi nas tudi zdaj zmagal ne bil, bi se mu ne bile veči moči pridružile, ogenj i glad. Jezer i jezer mož smo mu pobili; storili smo svojo dolžnost; v prijaznosti, odkritosti i zvestobi smo dostajali do sedanjega hipa; ni bilo zdajavca i nemarnega med nami, toraj bratje se zamoremo le srečne imenovati, ker gremo z dobro veštjo osodi naproti. Se čemo mar muditi? Nočemo v plamenu poginuti ali lakote cepniti? Bratje i tovarši poznam vas, v vaših obrazih berem sklep, ki je edino zdajci za nas častitljiv. Toraj sledite, za une v gradu bo Bog skerbelt!“

Zrini izreče govor, tiho i slovesen pogum je v okrožju, nemo si podajajo vojščaki roke i jih stiskajo za nar zadnji, zemski sloves. Zdaj da vodja mlademu Juraniču bandero; vojska stopa; Zrini sam odpre vrata; ravno verše Turki k napadu, on zažge bližnji top na nje i perve rajde se zvernejo. Z nezaderžljivo silovitostjo i s klicom Jezus, Jezus! vdarijo zdaj junaki iz Sigeta, svojega vodja na čelu, u druhal. Krogla prižvižga, Zrini pade, pa še na zemlji leže se brani z zobmi i pestmi pred jetništvom; njegovi stoje zraven njega, se bijejo, pobijajo i padajo, persi i obliče je vsakemu z nebrojno ranami krilo. Zrinita zadene pušica i druga krogla; še živi, pa zavednosti nima. Janičari strašnega protnika onemagati vidijo, zavriskajo, ga vzdignejo i nad glavami k agu neso. Tu ga položé na top, ki se imenuje po svojem zgubitelju top Kacijanarja, i mu mogočno, toliko sklepov i razumnosti polno glavo odrežejo. Tudi drugi junaki so večidel že storili častitljivo smert; vpor neha, ker več mož, ki bi se vperali. ni. Kupoma deró sovražniki skoz vrata na grad. Grozovito vihrata zdaj tukaj ob enem i meč i ogenj; ogenj po postropjih i strehah, meč med neorožano množico. Se začne o kakem vjetem prepir, kdo bi ga lastino obderžal, je tak nesrečni posekan brez odloga i milosti. Med jetniki so tudi Zrinovi kamornik, zakladnik i natak; odreže se jim brada i potem se peljejo k veziru Sokoloviču. Bara jih ta po zakladih, pa ošabno mu odgovori natak, mladeneč žlahtne kervi: 100,000 ogerskih zlatov, 100,000 tolarjev, 1000 kup i posod je Zrini končal; kar je ostalo leži v shrambi i ni vredno 5000 zlatov, pa smodnika ima

obilno, ali zdajci se bo vsprašil i uni ogenj, brez kterega bi se nikdar ne bili vi grada polastili, bo vaše pogubljenje.“ Mladeneč izgovori i v tem trenutku se potrese zemlja i strašen, gromovit tresk buči na uho i se milje i dni daleč razlega; zrak se čudno soparno, i černo-tamno, kakor hudourni oblak, pomrači. Ko se turška vojska iz zmame zave i pogleda, ne vidi več ne stolpa ne tudi notranjega grada; raznesla ga je sila smodnika, 3000 Turkov-jedro armade je v njem strašno poginulo; namen Zrinitov se je dopolnil. Nar hujši škodo stori vragom, ko že več pri življenju ni i ne more se turška vojska ponašati, da je Siget dobila; na mestu le, ki je stal, stoji zdaj ona preplašena.

Glava zrinskega junaka je bila dva dni na ogled v tabru postavljena i kupoma vro Turki tjekaj i pogledujejo z grozo, nemim čudenjem i spoštovanjem obličje presilnega, ki jim je toliko bratov razmel. Več kot 20.000 jih je padlo v boji, 3000 jih je vsmertil smodnik, blizo 30.000 je toraj število pobitih. Več bi jih ne bila Turkom nar serditeji bitva z Maksimilianom uzela. Edini Zrini je obvaroval tedaj keršanstvo i carja, on je nadušil majhno trumo s svojim ognjem v nar stanovitniši brambo, on je Zolimana od poti odvernul, mu potem nar boljši vodje i nar pogumniši vojščake končal, i mu s svojo terdovratnostjo starost zavdal, da je na sigetski planjavi kakor svojo, do tistega neoskrunjeno slavo, tak tudi svoje življenje pustil.

S vso častjo je bilo truplo junaka pokopano, zakaj poštenei vrag tud pri nasprotniku serčnost spozna i spoštuje. Njegovo glavo pa pošlje Mehemet Sokolović svojemu bratu Mustafu, pašu Bude, da bi jo on cesarskim izročil. Mustafa jo pošlje toraj Zalmu, cesarskemu vodju v tabor pri Rabi z besedami: „Tu vam pošlje velki vezir glavo nar serčnišega junaka, vašega prijatla, truplo njegovo je dal, kakor se za tacega junaka spodobi, častito pokopati.“ Dalje izgovori z gorečo, žlahtno besedo svoje občudenje o brambi Sigeta, o vodju i posadki i povzdiguje Zrinita enako nestransko, kot velikodušno. Tudi sicer je turška zgodovina tistih časov polna izgledov ne le junaštva v boju, temuč tudi pravega dušnega veličanstva. Boj res človeško srce odivjači, pa zmagoviti boj ga zopet velikrat po drugi plati požlahti. Tisti, ki zmaga, noče več, da bi se ga narodi bali, ampak si želi, ako ni zgol sirov, bolj čudenje spoštovanje i zadnjič clo ljubezen obuditi; zatoraj se dobrotnega kaže i velikodušnost, vskonca le hlinjena, postane sčasoma kakor prirojena lastnost njegovega značaja. —

Zdaj, ko Zolimana več ni, ko je njegova vojska oslABLJENA, brez cara, v nesrečnem stanu, kakor nikdar, ima Maksimilian priložnost, zgubljeni čas utegnuti, i vojno slavno, morebiti celo Oggersko zopet pridobivši končati. Pa tak njemu kot vodjem njegovim ni količkaj mar bilo, po poginu Sigeta kaj posebnega upati; neskončno srečnega se je cenil, da je Zrinova bran vraga v jugu deržala i da se je osoda keršanstva sama od sebeh vsmilila ter Zolimanu smert naklonila. Sicer se tudi velka turška armada ničesar ne loti i se clo v Carigrad h kronanju novega sultana Zelima verne, tako da vojna, za katero so se tak veličanske naprave storile, tudi za njo nič menj kot slavno ne izteče i se je le v svojo sramoto spomniti more. Pa manjši vodji i paši so skoz i skoz delavni i brez preneha napredujejo. Oni vzamejo Babočo, i še osem drugih gradov i mest na desni brežini Donave. Le dva avstrijska vodja ubranita, da se ne more vojna popolno zaničljiva i sramotna imenovati.

Na gornjem Ogerskem dobi Švendi Munkač i Zatmar v svojo oblast, na jugu pa dereta slovenska vodja Jošt Turn i Turjaški Herbart noter čez Uno na Bosno. Nasproti jima vdari Kelunski paša s 30.000 vojaki; pa svitlo popravi, Herbart, kar je pri Krupi zamudil. Če ravno le 4000 Slovencev ima, pobije na vodi Sarni paša-ta i 4 sančake i ne dosti menj kot 10.000 prostih razmane. Pa Maksimilian z glavno vojsko teh napredkov ne podpira, temuč razpusti kma'lo potem svoje vojščake domu i pošlje v Carigrad dva poročnika, da bi terden mir s turškim carom sklenula 1567 se mu želja dopolni: Avstriani, Turki i Zapolia obderže to, kar so na koncu boja imeli; car plača sultanu vsako leto kot „častno darilo“ tudi zanaprej 30.000 zlatov; drugi manjši pogoji ne gredo sem i se ne omenijo. Sramoto, ki se je v tolikšni meri že 100 let od Turkov terpela, je ta mir iz nova pomnožil.

Tudi o slabih vladah Maksimilianovih prvih naslednikov Rudolfa II. i Matija ni bilo otenja za Ogersko upati. Krepka Ferdinand II. i Ferdinand III. sta se imela proti novovercem toliko bojevati, da ni bilo zraven še na boj proti Turkom misliti. Taj čas je še le o Leopoldu I. prišel. Mahometani so oblegli Dunaj, pa Sobieski, kralj poljski i vodja Lotringen jih odpodita. Cesarska vojska dere na Ogersko, izverstni vodji Lotringen, Ljudevit Baden i slasti princ Evgen jo vodijo od zmage do zmage, od dobička do dobička, dokler se Turki Ogerskemu, Erdelju, Horvaškemu, Slavonskemu i granici 1699 popolnoma odpovedo. Le rodovitni Banat i Bačka še v njih oblasti ostaneta, pa ne dolgo potem da nov, zmagovit boj tudi te krajni Avstrii nazaj. Pa nasledki turške vlade so bili težej končati: prepiri, strankanje, clo očiten punt so Ogersko nadlegovali. Sedanjemu času je morebiti še le pribranjeno, dvojno nalogo dognati, prvič zavezo dežele z Avstrio vtrditi i drugič stanoviten mir i pravi blagor tistim rajskim pokrajinam Donave i Tise podeliti.

D a n i c a.

Kod si hodila?

Kje si svetila,

Mila daničica,

Da tak migljaš?

„Tod sim hodila,

Tam sim svetila,

Kjer je dekličica

Tvojga sercā.“

„V hram sim sijala,

Kjer je ležala

Mila devičica,

Ljuba tvoja.“

„Ko sim posjala

V ličica zala,

Vsa mi svitloba je

Precej pošla.“

„Druge zvezdice,

Mile sestrice

So ostermele

Prašale vse.“

Kaj ti danica

Naša sestrice

Vzelo naenkrat je

Lučico vso?“

„Luč mi je vzela,

Da sim zbledela

Zala dekličica

Milkotova.“

„Tak sim zbledela,

Da osvitela

Nisim dozdej, in še

Zmirom migljam.“

L i p a.

Bil je neki skerbni gospodar, ki je vsake sorte drevja v svoj prelepi vertič zasadil, in množico zlahtnega plemena mladik pocepil. Poleg pola, ki je skoz vertič peljala, je bil tud mladoj lipici prostor odločen. Vse više in više je rasla in s svojimi vejčici kmal tako prostorno senco narajala, da se je že marsikter starček ali popotnik v njoj počnauti in odehnauti zamogel. Veliko let preteče in lipa je močna in jaka postala. Drugim drevesom kar nič ni zaostala. — Kar se vzdignejo hudi viharji, se v lipo zaženo, verh in veje potergajo in pohabijo in samo še deblo vse oklesteno pustijo. Tako nemi o obropano in globoko ranjeno do bližnje spomladi ostane. Vse je že mislilo, da bo po njemu. Al zdej, ko se začne cela narava oživljati, po livadih (travniki) ledinšice in marjetice, pa tud že pri lipovim deblu violice cveteti, začne tud ono mladike poganjati. Alj kmal se opet nad lipo stemni — sovražni in ljuti viharji, razkačeni nad njenim lepim začetjem se vnovč v njo zaletijo, jej globoke rane zadajo in skorej bi jo bil čisto zatesli, da ni skerbni gospodar okol debla ograjo napravil, persti nanosil, jo večkrat oblival in na tako vižo zopet k poganjanju pripravil.

Kmal sonce persija, nebo se zjasni in ona se veselo začne razvijati, lepši obliko dobivati in vse više rasti. Pod njoj se že sivi starčki in berhki korenjaki senčijo, zale deklice in mladenči se zbirajo, ter domače pesni tako mično prepévajo, da se po hribih in dolinah razlega in po gorih milo odméva.

Še jo kaka nevihta zadene, al ona véverstena vklubuje vsakoj navali; oni pa, ki se v njeni senci hladijo, jo proti vsakoj sili branijo, in jo tud branili bodo, dokler bo vroča kervca po njihovih žilah tekala.

— S —

Književni pregled.

* **P**ri Županu v Zagrebu je izšla: popularna dogmatika iliti prstonarodno veroučje, predstavljena od Vilema Švelca. Spisal jo je v českem jeziku sedajni Budejovički biskup J. Valerian Jirsik. Naj si to izverstno knjigo, ki je že vseobčno hvalo stekla, gotovo tudi naši slov. duhovni priskerbje. Velja 1 zl. sr. — Pri Medakoviću v Novosadu je ravno na svitla prišel drugi svezček: domačega biljoslovja od J. Veselića. Celo delo v 6 svezkih za 1 zl. sr.

* Ces. dvorna knjižnica na Dunaju zaderži razun veliko drugih za slavjanstvo sploh imenitnih rokopisov in knjig, kakor Vesna naznani tudi sledeče:

1. Pergamentni rokopis iz 14. stolétja staroslovenski s cirilico pisan. Obseže prestavo byzantinske kronike mirha Georgia Hamartola, ktera v gerškem pervopisu do l. 1341 — 1355 ali do cesarja Jana Katakuzena seže.

2. Pergamentni rokopis iz 2. polovice 14. stolétja, ki v staroslovenščini čast brevirja obseže, kjer se je med drugim tudi legenda o

slovanskih apostelnih Cirilu in Metodu ohranila, in sicer v glagolitiškem pismu. Kupljen je te rokopis l. 1846.

3. Česki rokopisi so: Mešne bukve stolne cerkve Pražke na pergamentu iz 14. stoletja s prav imenitnimi malbami. Te rokopis je slišal l. 1409 pražkemu nadbiskupu Zbyňkovu, l. 1447 vratislavskemu biskupu Jodoku in l. 1614 Jaroslavu z Martinic.

4. Pergamentni rokopis iz 15. stoletja, pisan okoli l. 1410 in s veliko miniaturnimi obrazy okinčan. V dvorno knjižnico je prišel l. 1783 iz Hallskega samostana na Tirolskem.

5. Pergamentni rokopis iz 15. stoletja in sicer je to molitevna knjiga, pisana za Jurja Olešnickega, sina Jindriha münsterskega vojvoda in vnuka českega kralja Juri Poděbradskega. Na strani 53. je izobražen gori rečeni Juri še kot mladenč. Zdi se taj, da je knjiga okoli 1490 pisano.

Mila prošnja do slov. pisateljev.

G. naročnikov se je letas na našo Bčelo vsaj toliko oglasilo, da lahko brez vsake zgube izhajati zamore. Tode druga nevarnost jej proti. Vredništvo tega lista je namreč sedaj in še skoz kake štiri mesca takó s opravilami za prihodnje svoje stanje preobnaloženo, da razum sostavljanja: književnega pregleda in „Zmesa“ skorej clo nič za Bčelo pisati ne more. Zaupljivo se taj oherne na slov. pisatelje, katerim je na ohranjenju Bčele kej ležeče, s iskreno prošnjo, da bi jo saj skoz te čas prav obilno s svojimi sostavki podpirati blagovolili. Vredništvo.

Z m e s.

* Sadrovo popersje Kollar-jevo od Melnicky-ga je že dogotovljeno in v aprilovej razstavi avstr. umetniške zbornice izpostavljeno. Verh tega se najde v tej razstavi tudi s slovanskimi predmeti: Genrovi obraz: Slavonski terg od Adama v Monakovu, in krajobraz: Lěsna krajina na Krasu od Endra. Minulega mesca je bil ravno tam razstavljen obraz s českim podpisom: Vyvoleni Jiřika Poděbrada za krale od českega umetnika Helicha.

* V nedelo 18. aprila (ne marca) se je na Dunaju v českem narčju predstavljala izvirna vesela igra s spěvom: »Tajemné psaní (tajno pismo) od g. Hermenegilda Jirečka. Napeve k pesmam je zložil preslavni g. E. Tíl, kapelmešter dvornega igrališča. Čisti donesek je namenjen za koroške prebivavce, ki so po lanskej povodnji škodo terpeli.

* Družtvo sv. Ivana v Praze za izdavanje ljudskih knjig še čedaje bolj razcveta. Komej je četvertletje minulo, je že spet 320 udov pristopilo. Naj služi to Slovincem v izgled!

Slavj. knjigoprodaja, da je joj!

Veliko se je že govorilo in pisalo, kako bi bilo slavlansko knjigoprodajo povzdignuti, toda vse besēde in svēti so šli po nemarnosti nekterih naših knjigarjev rakom žvižgat. Kakor pri nas, je blizo tudi po drugih jugoslavenskih krajih. Žalosten dokaz tega nam poda Neven pod nadpisom: Jedna izmedju naših književnih bēdah kjer tole beremo:

Ovih danah osvêdočismo se opet, da nam je u duhovnom obćenju bližja Francezka, Englezka in daleka sêverna Europa, nego li naša po-bratimska Dalmacia. U Dubrovniku izišlo je kod knjigotiskara Martekina još god. 1849 i 1850 nêkoliko naših knjigah, a mi nedobismo vësti o njima sve do ovih danah, gdje nam nêkako po slućaju dodju u ruke. Zar nije ovo sramota za naše jugoslavenske knjigoprodatelje? zar se pri takovom nehajstvu može podignuti naše, ili ma koje drugo knjižestvo? zar su to posljedice one od svih Slavjanah toli obožavane uzajemnosti književne? Ili možebiti Dubrovćani neznadu, da se vsaka njihova knjiga najvećom nestêrpljivostju ćeka u Zagrebu, i da se u Hêrvatskoj i Sla-vonii najmanje po 200 komadah svakoga njihovoga — osobito starinskoga dëla prodati može. Mi se ufamo, da nećemo imati više povoda radi po-dobnog nehajstva tužiti se na našu toli obljubljenju bratju Dubrovćane, te priobćujemo za sada samo naslove gorespomenutih knjigah.

1. Ivana Bunića Vućićevića, Mandaliena pokornica, u Dubrovniku tiskom R. Fr. Martekina 1849.
2. A. Boskovićeve. Razgovor pastierski vêrhu porodjenja Gospodinova, 1 svitak u osmini. u Dubrovniku 1849.
3. Jurja Higje dubrovćanina. Pësnî lirićke Quinta Horacia Flaka. IV. Svezka u Dubrovniku 1849.
4. Jozipa i Jakova Betondića, dubrovćanah Pub. Ovidia Nazona He-roidah prevod. U Dubrovniku 1850.
5. Petra Kanavelovića, vlastelina Korćulskoga. Piesan spievana Ivanu Sobieskomu kralju poljaćkomu, osloboditelju Beća. U Dobrovniku 1850.

Sve ove knjige tiskane su kod vêrlog dubrovaćkog tiskara g. P. Fr. Martekina, i što će mnogo reći, izdane su takodjer njegovim vlasti-tim troškom.

G. Martekini imade već mnogo zaslugah za naše domaće knjižestvo, a s ovimi knjigami učinio je baš veliku uslugu ćitavomu Slavjanstvu. Kamo sreće, da do skora može i hoće izdati takodjer one važne prevo-de iz gêrćkog, latinskog i talianskog jezika, koje u svom predgovoru k izdavanju Ovidiovih Heroidah napominje. Medju ovimi bili bi za nas najznamenitii: Gundulićev prevod Jeruzolima Torkvata Tassa (ako je gdje najden?), Higjov prevod Virgiliove Eneide, i Horaciovih odah; te napo- kon Zlatarićevi i Gjorgjićevi prevodi iz Sofokla, Tassa i Ariosta.

Društvo sv. Mohora v Celovcu.

Dalej so pristopili p. n. sledeći gospodi: 206. g. Ant. Gregoršić, kaplan v Mernem; 207. g. Jož. Ciargo bogsl. v Gorici; 208. g. Jan. Kumar, vikar v Kožbani; 209. g. Tom. Taler; 210. g. Drag. Mozetić; 211. g. Št. Koren; 212. g. Jer Ipavc; 213. g. Aug. Ćuk; 214. Fr. Doliak; vsi ti g.g. bogoslovci v Gorici; 215. g. Fr. Kerševani, posestnik v Dornbergu; 216. g. Jak. Dovjak, kapl. v Doberdobu; 217. g. Andr. Wolf, fajm. v Kobaridu; 218. g. Fid. Okorn, kapl. v Gradiškuti; 219. g. P. Justin Brus, Guardian kapucinov v Gorici; 220. g. Andr. Jelen, posestnik v Doberdobu; 221. Bal. Doliak, kapl. v Ćiapovani; 222. g. Andr. Jekše fajm. v Srebeljah; 223. g. Ig. Peternel, kapl. v Biljah; 224. g. Peter Budin korar v Gorici; 225. g. Jož. Voučić, kapl. v Žabljah.